

ROTTERDAMS HITTEPLAN 1.0

**(ZELF)ZORG VOORAFGAAND
AAN EN TIJDENS HITTE**

Rotterdam, 2 juni 2026

PARTIJEN

Win 010

ConForte Thuiszorg

Rijnmond Dokters

Rijnmond Apothekers

Gemeente Rotterdam

GGD Rotterdam-Rijnmond

Het Nederlandse Rode Kruis

Regio Zuid-Hollandse Delta

**Het aantal extreem warme dagen in nederland is
De afgelopen eeuw sterk toegenomen als gevolg van
klimaatverandering. Tropische dagen, waarop de
temperatuur in de bilt 30°c of hoger bereikt, komen
tegenwoordig vier tot vijf keer zo vaak voor als rond 1900:
gemiddeld tussen de 2 en 8 dagen per jaar, afhankelijk van
de regio. In warme jaren zoals 2018, 2019 en 2020 liep dat
aantal op tot meer dan tien tropische dagen in de bilt, met
regionale uitschieters tot boven de twintig. De komende
decennia zal het aantal extreem warme dagen toenemen.
Ook neemt de intensiteit van hitte in nederland toe, wat
blijkt uit een gemiddelde temperatuurstijging van ongeveer
2,3 graden celsius sinds
1901 In de bilt.**

**Extreme hitte heeft gevolgen voor de leefbaarheid van
steden en dorpen. Langdurige periodes van hitte, hoge
temperaturen en tropische nachten hebben een negatieve
invloed op de arbeidsproductiviteit, woongenot, nachtrust
en gezondheid van inwoners. Daarbij ondervinden mensen
die minder weerbaar zijn en in een kwetsbare positie
zitten vaak meer schade. Hitte zorgt ook voor oversterfte,
Met name bij ouderen.**

Met het ondertekenen van het Rotterdams Hitteplan 1.0 erkennen partijen dat aanhoudende hitte en extreme warmte toenemende risico's met zich meebrengen voor de gezondheid en het welzijn van inwoners, in het bijzonder van kwetsbare groepen.

DOEL

Met het ondertekenen van het Rotterdams Hitteplan 1.0 erkennen partijen dat aanhoudende hitte en extreme warmte toenemende risico's met zich meebrengen voor de gezondheid en het welzijn van inwoners, in het bijzonder van kwetsbare groepen. Hoewel er nog geen wettelijke verplichting bestaat voor het vaststellen van een lokaal hitteplan, achten partijen een gezamenlijke en gecoördineerde aanpak wenselijk in aansluiting op het Nationaal Hitteplan en het rijksbeleid Hitte aanpak 2025 (zie de bijlage voor een toelichting op termen en stukken). Partijen maken afspraken over rollen, verantwoordelijkheden, informatievoorziening en communicatie richting medewerkers, cliënten, patiënten en bewoners. Partijen zetten zich in om in lijn met de vastgelegde ambitie te werk te gaan en nemen waar nodig aanvullende acties om gezondheidsrisico's te beperken.

HITTEPLAN

'Hitteplan' is een term die landelijk wordt gehanteerd. Een 'lokaal hitteplan', en daarmee het Rotterdams Hitteplan is geen strak vastgesteld plan of draaiboek, maar een set afspraken met betrokken partijen. Partijen hebben en houden hun eigen verantwoordelijkheden, bedrijfsprocessen en financiering. De gemeente is 'eigenaar' van het plan; dat wil zeggen dat ze zich, als medehoeder van de publieke gezondheid, verantwoordelijk voelt om het tot stand komen van afspraken te coördineren.

Als cyclisch instrument wordt het lokaal hitteplan elk jaar geëvalueerd en kan het worden bijgesteld. Daarom is het nuttig over ambities en noodzaak te blijven nadenken en daarover met elkaar te praten. De ondertekening van het Rotterdams Hitteplan 1.0 is het startpunt. Daarmee zetten partijen de eerste gezamenlijke stap rond het gedeeld gevoelde doel, inclusief het maken van een eerste set concrete afspraken daaromheen. In volgende versies van het Rotterdams Hitteplan kunnen afspraken verfijnd en/of uitgebreid worden, of juist meer op hoofdlijnen of toegespitst op aandachtspunten worden vastgelegd.

CONCRETE EERSTE AFSPRAKEN

Op Heat Action Day 2 juni 2026 leggen partijen de volgende concrete afspraken vast in het Rotterdams Hitteplan 1.0.

1. Hittewaarschuwing

Ondertekenaars zijn aangemeld voor de hittemailing van het RIVM en delen de hittewaarschuwingen en -meldingen met hun medewerkers en achtervang.

2. Hitteprotocol

Ondertekenaars hanteren een hitteprotocol voor hun medewerkers (arbo) en cliënten, inclusief een jaarlijkse update na de zomer en implementatie in het voorjaar.

3. Rotterdams Hittenetwerk

Ondertekenaars zijn lid van het Rotterdams Hittenetwerk, nemen actief deel aan de (online) bijeenkomsten in het voor- en najaar en delen hun kennis en ervaringen.

4. Heat Action Day

Ondertekenaars organiseren jaarlijks op of rond 2 juni een activiteit voor medewerkers en cliënten/bewoners ter voorbereiding op (zelf)zorg in de zomer.

5. Communicatie

Ondertekenaars delen de hittetips van bijvoorbeeld RIVM en de GGD via de eigen kanalen en maken die waar nodig op maat.

6. Wijkhitteplannen

Ondertekenaars werken mee aan initiatieven voor Wijkhitteplannen in de gebieden waar zij actief zijn.

7. Extreme hitte(golf)

Ondertekenaars zijn zich ervan bewust dat de kans op periodes van extreme, langdurige hitte toeneemt en bereiden zich daarop voor. Desgevraagd werken zij mee aan de voorbereiding op een hittecrisis door de crisisorganisaties.

LOOPTIJD

Het Rotterdams Hitteplan 1.0 getekend op 2 juni 2026 geldt totdat een volgende versie wordt vastgesteld.

UITBREIDING PARTNERS

Andere partijen die bijdragen aan het doel van het Rotterdams Hitteplan zijn welkom zich bij het Rotterdams Hitteplan aan te sluiten, evenals bij het Rotterdams Hittenetwerk.

OVERLEG EN EVALUATIE

Het Rotterdams Hitteplan is cyclisch en wordt jaarlijks geüpdatet. Partijen evalueren de afspraken en benutten geleerde lessen in voorbereiding op de volgende zomer. Het Rotterdams Hittenetwerk heeft een rol in de evaluatie en aanpassingen.

SLOTBEPALING

Het Rotterdams Hitteplan is niet juridisch bindend.

ROTTERDAMS HITTEPLAN 1.0

ONDERTEKENING

Win 010

Naam

Ivo Brandsen

Functie

Directeur SOL

Handtekening

Datum

2 juni 2026

ConForte

Naam

Laura van Steenveldt

Functie

Directeur

Handtekening

Datum

2 juni 2026

GGD Rotterdam-Rijnmond

Naam

Yvonne van Duijnhoven

Functie

**Directeur Publieke Gezondheid en Welzijn
Directeur GGD Rotterdam-Rijnmond**

Handtekening

Datum

2 juni 2026

Het Nederlandse Rode Kruis Regio Zuid-Hollandse Delta*

Naam

David Isakhani

Functie

Bestuurder

Handtekening

Datum

2 juni 2026

* Het Rode Kruis beschouwt hitte als een belangrijk onderwerp. Binnen dit domein richt het zich op haar eigen activiteiten tijdens hitte(golven) en ligt de focus niet op een specifieke bijdrage aan individuele Wijkhitteplannen (punt 6).

Rijnmond Dokters*

Naam

Tanja Bos

Functie

Manager Chronische Zorg

Handtekening

Datum

2 juni 2026

Rijnmond Apothekers*

Naam

Pieter Bax

Functie

Bestuurder

Handtekening

Datum

2 juni 2026

* Huisartsen en apothekers beschouwen hitte als een belangrijk onderwerp. De invulling van de praktijkvoering en de samenwerking tussen huisarts en apotheek is aan de individuele, lokale praktijk. Daarom zijn voor Rijnmond Dokters en Rijnmond Apothekers alleen punt 1 en 5 aan de orde.

Gemeente Rotterdam

Naam en functie

Leendert Vermeulen, Directeur Human Resources en Ontwikkeling & Communicatie

Handtekening

Datum

2 juni 2026

Naam en functie

**Johan Verlinde, Programmamanager
Rotterdams WeerWoord**

Handtekening

Datum

2 juni 2026

BIJLAGE

HITTE IN ROTTERDAM

BIJLAGE

HITTE IN ROTTERDAM

Risico's en effecten van hitte

Aanhoudende hitte kan ernstige gezondheidsklachten veroorzaken, vooral bij kwetsbare groepen. Ouderen, met name 75-plussers, lopen het grootste risico op gezondheidsproblemen als gevolg van hitte. Ook jonge kinderen, zwangeren, mensen met chronische en/of psychische aandoeningen, mensen met een verstandelijke beperking, dak- en thuislozen en buitenwerkers zijn kwetsbaar. Mensen die in een te hete woning wonen of geen (financiële) mogelijkheden hebben om zich aan te passen aan de hitte worden extra blootgesteld. Dit komt vaak voor in wijken met een hoog percentage inwoners met een lagere sociaal-economische positie. Daarnaast kunnen deelnemers aan intensieve buitenactiviteiten of (sport-) evenementen gezondheidseffecten ervaren, zoals oververhitting of uitdroging. Hoewel de sterfte door hitte sinds 2010 is afgenomen door betere bewustwording en aanpassingen in de zorg, blijft op extreem hete dagen het risico aanzienlijk.

Gezondheidsrisico's

Tijdens de recordhittedag in 2019, toen het in Nederland voor het eerst 40 graden werd, overleden landelijk bijna 150 mensen méér dan op een gemiddelde zomerdag. Ziekenhuizen en huisartsen melden een toename van het aantal patiënten tijdens hittegolven, vaak door uitdroging, hitteberoertes of verergering van bestaande aandoeningen. Naast hittestress spelen andere gezondheidsrisico's een rol, zoals de combinatie van hitte en luchtvervuiling (zomersmog) of pollen, die de luchtwegen extra belasten en leiden tot verergering van de klachten van chronische ziekten zoals hart- en vaatziekten.

Druk op zorgsysteem

Jaarlijks ondervinden duizenden mensen ongemak of klachten tijdens warme periodes, terwijl zorgverleners en naasten extra belast worden door de zorg voor kwetsbare personen. De toenemende vergrijzing en klimaatverandering maken het urgenter om lokaal beleid en preventieve maatregelen te versterken. Vergrijzing zet het zorgsysteem onder druk. In Rotterdam zijn er momenteel zo'n 50.000 mensen van 75 jaar en ouder; dit aantal zal naar verwachting stijgen naar ruim 72.000 in 2040. Binnen deze groep ervaart een aanzienlijk deel gevoelens van eenzaamheid. Volgens recente cijfers voelt zo'n 70% van alle Rotterdammers zich eenzaam, waarvan 17% ernstig eenzaam. Tijdens periodes van aanhoudende hitte kan de combinatie van hoge temperaturen en sociale isolatie ernstige gezondheidsrisico's opleveren.

Dubbele kwetsbaarheid

Ouderen die zich eenzaam voelen, hebben vaak minder toegang tot hulp, informatie of verkoeling, waardoor zij extra kwetsbaar zijn voor uitdroging, oververhitting en complicaties bij bestaande aandoeningen. Daarnaast zijn mantelzorgers (11% van de Rotterdammers is ook mantelzorger; een kwart daarvan voelt zich overbelast) en familie juist tijdens de zomerperiode vaak op vakantie, waardoor mogelijke hulp en ondersteuning minder beschikbaar is. Deze dubbele kwetsbaarheid vraagt om gerichte preventieve maatregelen en lokale samenwerking tussen gemeente, GGD en zorg- en welzijnspartners. Bij een hitte-crisis is een sociaal netwerk extra belangrijk.

Code Geel, Oranje, Rood

Het KNMI hanteert de volgende richtlijnen voor hitte:

Code Geel

- Aanhoudende hitte, Nationaal Hitteplan actief, na consultatie RIVM
- 1 dag met maximumtemperatuur vanaf 35°C

Code Oranje en Rood

- 3 dagen op rij met maximumtemperatuur vanaf 34°C
- 2 dagen op rij met maximumtemperatuur vanaf 36°C
- 1 dag met maximumtemperatuur vanaf 38°C

Hittegolf

Een hittegolf bestaat uit minstens vijf aaneengesloten zomerse dagen in De Bilt, waarvan er minstens drie tropisch zijn. Een zomerse dag heeft een maximumtemperatuur van 25°C of hoger. In Nederland noemen we een dag waarop de maximumtemperatuur 30°C of hoger is een tropische dag. Een dag met een temperatuur van 35°C of hoger is een extreem warme dag.

Hittekracht en Hittesfit

Op Heat Action Day 2026 introduceert het KNMI het begrip 'hittekracht'. Deze nieuwe index combineert de fysieke factoren temperatuur, luchtvochtigheid, zonnestraling en wind. Daarmee kan beter worden ingeschat hoe belastend hitte is voor de mens.

Aanvullend is het begrip 'hittesfit' in ontwikkeling, samen met TNO: hoe goed kan iemand zich aanpassen aan de hitte? Dit aanpassingsvermogen is afhankelijk van vier factoren: activiteitsniveau, keuzevrijheid kleding, aanpasbaarheid omgeving en persoonlijke factoren zoals gezondheid en fitheid. Deze maat is nog in ontwikkeling samen met TNO.

Hitte aanpak 2025

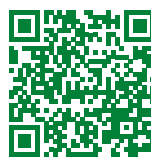
Op Heat Action Day 2 juni 2025 presenteerden de ministeries van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS), Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening (VRO) en Infrastructuur en Waterstaat (IenW) in Rotterdam de Hitte aanpak 2025. Hierin laten zij zien wat het rijk en maatschappelijke partners doen om de gevolgen van aanhoudende hitte te beperken. De aanpak richt zich op concrete acties op de korte termijn die bijdragen aan een gezonde leefomgeving voor mensen in de gebouwde omgeving. Het doel voor de lange termijn is om het aantal mensen dat door hitte vroegtijdig overlijdt, in 2050 te halveren. Het rijk roept gemeenten op een lokaal hitteplan op te stellen om kwetsbare groepen te beschermen en de leefomgeving koeler te maken.

Nationaal Hitteplan

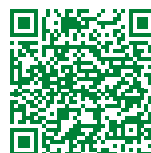
Het Nationaal Hitteplan is een waarschuwings-systeem van het RIVM. Het RIVM waarschuwt landelijke organisaties in de zorg op verschillende momenten tijdens het hitteseizoen. Het hitteseizoen duurt van mei tot en met september. Als het Nationaal Hitteplan actief is, geldt de waarschuwing voor iedereen die op wat voor manier dan ook zorg draagt voor kwetsbare groepen. Het is een signaal: let op, zorg voor elkaar.

Het besluit om het Nationaal Hitteplan te activeren wordt genomen door het RIVM na overleg met het KNMI. De kans op aanhoudend warm weer, maar ook onder andere de verwachte nachttemperatuur, luchtvochtigheid en wind spelen hierbij een rol. Het Nationaal Hitteplan kan voor heel Nederland gelden of voor delen van het land. Aanmelden voor de hittewaarschuwingen van RIVM kan via de QR code hieronder.

Lokaal Hitteplan

Een lokaal hitteplan is de lokale doorvertaling van het Nationaal Hitteplan. Daarin worden concrete afspraken tussen gemeente, GGD en lokale partners (zorg, welzijn, woningcorporaties) vastgelegd over(zelf)zorg voorafgaand aan en tijdens hitte. Het plan beschrijft op gemeentelijk niveau welke maatregelen worden genomen om gezondheidsrisico's van kwetsbare groepen te beperken, zowel voorafgaand aan het zomerseizoen als tijdens een hete periode. Het Rotterdams Hitteplan wordt geactiveerd als het Nationaal Hitteplan wordt geactiveerd voor het hele land of voor onze regio.

Rotterdams Hitteplan

Het Rotterdams Hitteplan valt onder Rotterdams WeerWoord. Dit klimaatadaptatieprogramma werkt rond het thema hitte aan Gebied (verkoeling van de openbare ruimte), Gebouw (hittewering) en Gezondheid (het Rotterdams Hitteplan, gericht op (zelf)zorg tijdens hitte). Het Rotterdams Hitteplan krijgt sinds 2022 – dankzij een LIFE-IP subsidie tot en met 2027 – invulling vanuit de GGD Rotterdam-Rijnmond in nauwe samenwerking met Rotterdams WeerWoord, de gemeente (Maatschappelijke Ontwikkeling) en zorg- en welzijnsorganisaties in de stad.

Wijkhitteplan

Het Wijkhitteplan is een doorvertaling van het lokale hitteplan, om in de haarvaten van de wijk zo dicht mogelijk bij kwetsbare groepen te komen. In 2024-2025 hebben de gemeente, GGD, de Afrikaanderwijk, Noordereiland, Ommoord en de Hogeschool Rotterdam – dankzij een subsidie van ZonMw – samengewerkt in een LivingLab Wijkaanpak Hitte. In en met de wijken is onderzocht: hoe beleven en gebruiken bewoners maatregelen tegen hitte zoals een koele plek of schaduwdoeken in hun omgeving? Hoe gebruiken we de kennis in en van de wijk? Welke innovaties zijn passend bij een type wijk en hoe kunnen partijen in de wijk zich voorbereiden op een situatie van ernstige hitte? Wie neemt welke verantwoordelijkheid of rol en hoe versterken en/of faciliteren we zelfzorg en zorg voor elkaar? Het resultaat is de praktische tool *In 5 stappen naar een Wijkhitteplan*. Idealiter maakt elke wijk een Wijkhitteplan op maat.

Heat Action Day

Jaarlijks op 2 juni is het wereldwijd Heat Action Day. Deze dag is in 2023 opgezet door het internationale Rode Kruis om aandacht te vragen voor de gevolgen van hitte. Tijdens het werken aan het Rotterdams Hitteplan en de Wijkhitteplannen werd duidelijk dat veel mensen nog niet goed weten wat de risico's van hitte zijn, of wat je kan doen om jezelf en kwetsbare naasten te beschermen. Om Rotterdammers bewuster te maken, deed de gemeente op 2 juni 2025 voor de eerste keer mee met Heat Action Day met een Kennisdag voor professionals, een stadsprogramma, een samenwerking met het festival Rotterdamse Dakendagen en een HitteRun. In 2026 is het doel nog meer zichtbaarheid in de stad; Rotterdam inspireert organisaties en ondernemers om op of rond 2 juni aandacht te besteden aan hitte.

Communicatie

Communicatie voorafgaand aan en tijdens hitte is cruciaal. Organisaties breiden hun communicatiemiddelen uit en verbeteren deze steeds. Ze zijn te vinden op de site van Rotterdams WeerWoord en bij andere bronnen, zoals:

Organiseer een activiteit
op Heat Action Day

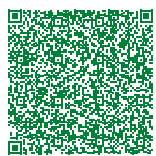
Infographic Nationaal
Hitteplan RIVM

Hitte in Nederland

Toolkit hitte

Tips bij hitte-uitputting

Rotterdams Hittenetwerk

Het Rotterdams Hittenetwerk is voorjaar 2022 gestart met betrokkenen in de ouderenzorg binnen de gemeente (Maatschappelijke Ontwikkeling), GGD, bij welzijnsorganisaties en bij woningcorporaties. Het netwerk breidt zich steeds uit. Het Rotterdams Hittenetwerk komt twee keer per jaar (online) bijeen: een keer in het voorjaar om iedereen voor te bereiden op hitte in de zomer en een keer in het najaar om de zomer te evalueren. Aanmelden kan door een mail te sturen naar ee.wienese@rotterdam.nl.

ROTTERDAM HEAT PLAN 1.0

(Self-)care before and during heat

The number of extremely hot days in the Netherlands has increased sharply over the past century as a result of climate change. Tropical days, on which the temperature in De Bilt reaches 30°C or higher, occur four to five times as often today as around 1900: on average between 2 and 8 days per year, depending on the region. In warm years such as 2018, 2019, and 2020, that number rose to more than ten tropical days in De Bilt, with regional peaks exceeding twenty. The number of extremely hot days will increase in the coming decades. The intensity of heat in the Netherlands is also increasing, as evidenced by an average temperature rise of approximately 2.3 degrees Celsius since 1901 in De Bilt. Extreme heat has consequences for the livability of cities and villages. Prolonged periods of heat, high temperatures, and tropical nights have a negative impact on the labor productivity, living comfort, nighttime rest, and health of residents. Furthermore, people who are less resilient and in a vulnerable position often suffer more harm. Heat also causes excess mortality, particularly among the elderly.

Objective

By signing the Rotterdam Heat Plan 1.0, the parties acknowledge that persistent heat and extreme heat pose increasing risks to the health and well-being of residents, particularly vulnerable groups. Although there is currently no legal obligation to establish a local heat plan, the parties consider a joint and coordinated approach desirable, in line with the

National Heat Plan and the national policy on the Heat Approach 2025 (see the appendix for an explanation of terms and documents). The parties make agreements regarding roles, responsibilities, information provision, and communication with employees, clients, patients, and residents. The parties commit to working in line with the established ambition and will take additional actions where necessary to mitigate health risks.

Heat Plan

'Heat Plan' is a term used nationwide. A 'local heat plan', and thus the Rotterdam Heat Plan, is not a rigidly fixed plan or blueprint, but rather a set of agreements with the parties involved. Parties have and retain their own responsibilities, business processes, and funding. The municipality is the 'owner' of the plan; that is to say, as a co-guardian of public health, it feels responsible for coordinating the establishment of these agreements. As a cyclical instrument, the local heat plan is evaluated annually and can be adjusted. Therefore, it is useful to continue reflecting on ambitions and necessity, and to discuss them with one another. The signing of the Rotterdam Heat Plan 1.0 on June 2 2026 is the starting point. With this, the parties take the first joint step regarding the shared objective, including establishing an initial set of concrete agreements surrounding it. In subsequent versions of the Rotterdam Heat Plan, agreements can be refined and/or expanded, or conversely, recorded more in broad outlines or focused on specific points of attention.

Het Rotterdams Hitteplan 1.0 is ondertekend op de Kennisdag Zweten is Weten in het Timmerhuis in Rotterdam op Heat Action Day 2 juni 2026.

Het Rotterdams Hitteplan 1.0 is een van de 18 projecten van LIFE-IP Klimaatadaptatie (2022-2027) om klimaatadaptatie in Nederland te versnellen. Het project valt in tandwiel 2: Stimuleren van bewustwording en urgentiebesef zodat mensen en organisaties in actie komen.

Medegefinancierd door
de Europese Unie

Disclaimer

Medegefinancierd door de Europese Unie. De opvattingen en meningen die worden geuit zijn echter uitsluitend die van de auteur(s) en komen niet noodzakelijk overeen met die van de Europese Unie of CINEA. Noch de Europese Unie, noch de subsidieverlenende autoriteit kunnen daarvoor verantwoordelijk worden gesteld.

